

Діло

Виходить що-дня рано крім понеділка.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ренон 10., II. пов.
Конто повт. шакл. 26.726.
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Чадо телефону 261
Рукописи редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

« Австр.-Угорській »:
місячно . . . 270 К.
чвертьрічно . . . 8—
піврічно . . . 16—
щорічно . . . 32—
у Львові (без доставки):
місячно . . . 240 К.
чвертьрічно . . . 7—
піврічно . . . 14—
щорічно . . . 28—
За ваіку адреси платити ся 50 с.

Ціна отоварень:

Стрічка світлова, довжиною 40, а ширини 90, в складках 50 с, в розкладній часті 1 К. Повідомлення про зміну і заручки 1 К. Некорекція стрічки 1 К. Сталі отоварення за гуртом умовно.
Одні кривіришні квалітету у Львові 10 с.
на провінції 12 с.

Видав.: Видвпнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейно.

Львів, 9. лютого 1917.

Звіт центральної організації кас Райфайзенів в Німеччині за 1916 р. приносить кілька цікавих дат про збільшене грошових засобів серед німецького селянства. В звіті переважно порівнюєме зіставлене передвоєнних грошових засобів із контом селянських кас за час війни.

В кінцем липня 1914 р. довжні були селянські стоваришеня центральної рілнничій касі евангелічій 84 мільонів марок, а мали своїх зломових там активів на біжучім рахунку і в депозитах 79.1 мільонів марок. В дні 1 грудня 1916 зносила сума довгів вже тільки 34.8 мільонів марок, отже вона обнизилася о 47.2 мільонів марок, актива ж селянських стоваришень в центральної касі дійшли до 212.2 мільонів марок, значить вони зросли о 133.2 мільонів марок. З того зіставлення слідує, що сума грошових засобів приблизилася о 180.4 мільонів марок. До того в тім самім часі, себто до грудня 1916 р., центральна рілнничя каса поминала про себе і на поручене поодиноких стоваришень підписала на воєнну позичку 363.5 мільонів марок, а саме: 10 мільонів на першу, 45 на другу, 85 на третю, 127 на четверту і 96.5 мільонів марок на п'яту воєнну позичку. Коли перевести ті суми теж до селянських приходів, то одержимо суму 543.9 мільонів марок, як приріст грошового капіталу, зложеного німецьким селянством в його стоваришенях. Поза уміщенем того гроша у воєнних позичках центральної каси остали фонди розвинула громадам, щадничим касам і воєнним заведеням для сповнення їх повеших і суспільно економічних цілей.

Та наведені тут числа далеко не вичерпують ще всіх грошових приходів німецького селянського кругів за час війни. Не обнято тям зіставленям суми сплачених особистих і гіпотечних довгів, сплачених стоваришенями і фізичними особами, як довжниками.

Чи такий зріст грошових капіталів селянства можна вважати приблизненем національного багатства? Се питане важне і для наших національно економічних відносин, бо і в нас денедне проявляє ся приріст гроша в деяких селянських кругах і в наших фінансових кругах, з окрема в центральних львівських інституціях обдумуєме ся способи, як визискувати збільшені грошові фонди і куди їх звернути. Відповідь на питане се може бути тільки негативна. Свої гроші одержав селянин за продані коні, корови, вози й другі знарядя господарські; ні того продано те живого ні мертвого інвентаря селянин нині не купить, не зможе теж заосмотрити ся в потрібну скількість назовів і предметів для поліпшення землі, а все те йому необхідно потрібне для одержання своєї продукції хоч би на даний час, се говорять вже про її віднесенє до той міри, яка потрібна тепер вже, в часі недостачі відповідної скількості поживи. Сама ж земля не принесе збільшеня скількості рілнничих продуктів, без навоження землі ведеть ся на ній тільки рабункову господарку, без приросту плодороді худоби значне число селянських господарств ледви животіє. З одного боку отже збільшеня грошова струя, — з другого вменшенє рілнничої продукції, її занепад, се наслідок воєнних відносин і се їх вплив на рілнництво. Звідки урочажуєме капітал та вона його не дозволос, аві на місцє зібраних не творить нових вартостей, — вона зуживає тільки національний капітал і національний добробут. Се треба

мати на увазі, коли думаємо про питане, на що повернути треба нашим селянам зайві у них грошові засоби.

Справа пос. д-ра Окуневського.

Відень в лютім 1917.

На основі цісарського розпорядку з 24. грудня 1915 ч. 394 про утрату адвокатури з причини олушеня державної території адвокатом або адвокатським кандидатом в часі війни, виїс був свого часу генеральний прокуратор при Найвишнім Трибуналі счеркненє з адвокатської лісти цілого ряду адвокатів і адвокатських концилієнтів з Галичини й Буковини. На переведеній дні 28. червня м. р. розправі Найвишній Трибунал, розглянувши всі обставини, які могли б оправдувати виїд названих адвокатів за границю і які предложив установлений куратором несприсутних віденський адвокат д-р Едмунд Корфельд, затвердив внесенє прокураторії що до 29 адвокатів і адвокатських кандидатів, а достаточо оправданою визнав лише несприсутність львівського адвоката д-ра В. Унгара, пробуваючого в Швайцарії, та авв. кандидата д-ра В. Слоневського з Львова, котрий в часі інвазії пробував у Тернополі і через те не міг вертати. Що до трех осталих адвокатів, а саме д-ра Яна Перацького, д-ра Володимира Михайла і д-ра Теофіля Окуневського зарядженє доповняючі доходженя на обставини, чи вони дійсно покинули територію держави під примусом ворога.

Українське парламентарне заступництво поробило старанні загод, — щоби по можности установити обставини виїзду д-ра Окуневського до Росії, особливо, що з боку ворожого нам преси розпущено на сю тему найбезсоромніші наклепи. І так повело ся сконстатувати, що д-р Окуневський пробував через перші місяці московської інвазії в місци свого осідку, а Городенці, та за той час заступав ся за населенєм повіта супроти переслідувань російських солдатів. Із сеї причини позав назіву у наласку команданта оперуючої там російської армії. Дійшло навіть до того, що коли утворено дорядне тіло мійському командантові Городенки, то командант армії письменно заявив ся проти прийнятя д-ра Окуневського до „братру“, як людини „неблагонадійної“. Пізнійша особиста жалоба д-ра Окуневського перед генерал-губернатором гр. Бобринським у Львові на надужитя російського солдатства мала одначе такий наслідок, що російські військові власті посла Окуневського арештували в Городенці і вивезли. Після того опинив ся він через кілька місяців в Київі. Із цензурованих листів д-ра Т. Окуневського виходить, що його ставлено перед російський воєнний суд за „діяння в користь ворожого держави“, себто Австрії, а помімо у вільноуючого присуду поставлено під поліційний нагляд, відкидуючи його просьбу о дозволє вернути до Галичини. Не зайвим буде ще згадати, що пос. Окуневський згадує в одній листі, що почував себе крайно зломаним старцем, який до того опинив ся ще в скрутіім матеріальнім положеню...

Докази зібрані таким робом дано до розпорядности кураторови несприсутних адвокатів та внесенє також просьбу до міністерства внутрішних справ о виміну пос. Окуневського разом з иншими вивезеними посланцями.

Поновна розправа перед Найв. Трибуналом в справі адвокатів Перацького, Михайла і Окуневського відбула ся дня 24. січня і на ній — як відомо вже — таки рішено на внесенє прокураторії д-ра Т. Окуневського з адвокатської лісти счеркнуті, опираючись головню на звіті городенського суду та поліційної опінії. Найвишній Трибунал не вдавав ся в принципіально в подрібні доходженя в аналогічних справах, а що з справі пос. Окуневського вони були б не легкі та не покінчили ся би швидко, то Найвишній Трибунал не прихилив ся до дальших доходжень. З

актів виходить справа, що д-ра Окуневського М. Скалі трактували спершу в Городенці ворожо, та що він мусів пішки йти етапами по вивезеню. З дороги одначе всіма вернути до Львова, де пробувала його жінка, родовита Росіянка. Доказу, щоб д-ра Окуневського російській власті привезли до виїзду в Росію, годі було з існуючих актів не свести. А що той, хто змігав за границю, має після закона „оправдати“ своєю несприсутністю і сам доказати, що він був привезлений покинути австрійську територію проти своєї волі, то Найвишній Трибунал став уя становищі, що д-р Т. Окуневський такого доказу не перевів, що він австр. територію покинув добровільно і своєю несприсутности не виправдав. Треба одначе підчеркнути, що Найвишній Трибунал зазначив виразно в своїім ореченю, що счеркненє д-ра Окуневського з адвокатської лісти не має характеру дисциплінарної кари, та що се тільки адміністративне зарядженє. Д-р Т. Окуневський має по своїм повороті отворити дорогу до реабілітації та може по виправданю перед міністром судівництва осягнути поновне вписанє до адвокатської лісти.

До речі слід ще нагадати, що в хвили переводженя розправи проти д-ра Окуневського місце його осідку остав знов під російським наїздом, що вело за собою також немалі трудности при вишукуваню евантуальних відказових свідків.

„Пляни Гінденбурга“ і швайцарська неутральність.

Італія успокоює ся.

„Neue Zürcher Zeitung“ пише:

Публична думка в Італії очевидячки стає спокійнішою відносити ся до пильно російських поголосок про пляни Гінденбурга власті широким фронтом через Швайцарію до Італії в південної Франції. Хоч на швайцарській границі Італія переводить далі оборонні зарядженя, одначе ані не прискорює їх ані не збільшає в такій мірі, щоб се давало причину до занепокоєня. Розмови італійських журналістів з державним мужа ки Швайцарії про швайцарську неутральність і про останні війскові покличання в Швайцарії зробили очевидно добрий вплив. Незалежно від того, які наміри приписує ся противникови, про правдивість швайцарських заперень що до неутральности переконані всі круги. Крім того вигляди німецького наступу через Швайцарію, користи такого наступу для Німеччини дискутують ся що-раз критичнійше, що причинносьє ся до успокоєня. Так прии. генерал Корсі містить в дзєвнику „Tribuna“ статю, в якій вказує на війскову силу і географічне положенє Швайцарії і каже, що з огляду на се поголоски про намір німецького перемершу через Швайцарію треба приймати дуже обережно.

Поголоски про потреби нового рішення польської справи.

Польща під скинтром Габсбургів. — Польки не хотять відоривленя Галичини. — Конечність зміи в політиці в Королівстві. — Відоменє конференції політичного субанітету польського воли в гр. Чернінов.

БУДАПЕШТ (Прив. тел.). Дзєвник „Vilag“ в кореспонденці з Відня про політичне положенє в Австрії пише про трудности, які представляє здійсненє такого рішення польської справи, яке проголошено манифєстами 5. падола-та 1916 р. Польки зотять відокремленя Галичини, в чім підпирають їх австрійські Ніциї, які сподівають ся таким способом осягнути більшість в австрійським парламенті. За те Українці домагають ся вилученя Східної Галичини з дотеперішнього краєвого звязку й утвореня окремого українського коронного краю. В Польській Королівстві організація державного життя зустрічає також трудности. З огляду на все те Ні-

меччина починає приходити до переконання, що Польща, алушена з союзницею Німеччини Австрією, була би певнійша для інтересів цих трьох держав, ніж Польща самостійна. І тому на ново починає відкидати думки унії Польщі з Австрією під скиптром Габсбургів.

БЕРЛІН (Пр. тел.). „Die Post“ приносить статтю „Zur polnisch-galizischen Frage“, якої автором має бути якийсь німецький професор одного з австрійських університетів. Він пише, що подогодження галицького питання в польській дусі зустрічає великі труднощі. Самі Польки не мають однобічного погляду на справу і між ними росте невдоволене й напружене. Права, які були розпочали Подляки над відокремленням Галичини спершу з таким запалом, спливали ся. В практиці відокремлене Галичини почало ся не так дуже користе. Подляки знають, яку шкоду принесло би їм усунення їх з австрійської Державної Ради. Галиччина не діставала би австрійських, властиво німецьких грошей, що для неї з огляду на її економічний занепад є дуже важне. Тепер обмірковується питання, чи відокремлене Галичини є взагалі на часі.

КРАКІВ (Пр. тел.). Соц.-дем. „Naprzód“ доносить, що на нарадах політичного з'єднання польського кола панували майже однодушний погляд про konieczність змін в політиці в Польській Королівстві. Обговорювано широко справу польських легіонів як „кадр польського війська“, справу дипломатичного заступництва Австро-Угорщини в Варшаві і справу компетенції варшавської Державної Ради.

ВІДЕНЬ (Пр. тел.). На понеділок, 5. с. м., була визначена конференція політичного субкомітету польського кола з міністром закордонних справ гр. Черніном. Однак конференцію відложено на 21. с. м., бо міністра в останній хвилі покликано на авдінцію до ціаря. Предметом конференції має бути загалом польська справа з особливим узянням австрійської окупації.

Росія й українська пропаганда між полоненими Українцями російської армії.

Стокгольмський дневник „Aftenbladet“ з 28. січня с. р. доносить:

Російське правительство за Штірмера займало ся питанням, що зробити з українськими жовнірами російської армії, які анізодять ся в полоні в Німеччині, коли вони по заключенню мира вернуть до Росії. Сих полонених, в числі кодо 400 000, вже два роки освідомляють ся їх рідною мовою в дусі українських змагань. Російське правительство боїть ся їх впливу на українське населення, коли вони вернуть до дому, і тому має намір виселити їх на Сибір. Уже в червні 1915 р. вели ся переговори в справі закупаля землі на поселення їх. Кажуть, що на Сибір мають виселити всіх жовнірів інородців, які вернуть з полону з Німеччини.

Відбудова українського рільництва і селянства.

(Дал.)

Навис програми відбудови:

Щоб се могло стати ся, мусить в тім співдіяти цілий український народ. Він мусить вказати державі всі дотеперішні занедбаня супроти українського рільництва і селянства і предложити їй свої домаганя відбудови і перебудови українського селянства.

Одним словом, мусить український народ виробити собі основну програму для відбудови та ужити всіх своїх сил для її переведення, розуміючи, що від певного переведення цієї програми буде залежати, чи по війні українське рільництво і селянство, а разом з ним цілий український народ буде йти до щораз більшого економічного розвитку, чи до щораз більшого занепаду, який по війні приспівав би дуже значно внутрішню колонізацію чужим елементам.

Вироблене такої програми, се річ не легка, і в не маю наміру її в цілости предложити, бо вона повинна бути опертю на численних студіях із всіх областей нашого економічного життя і повинні її виробленем зайняти ся всі покликани до сего провідні круги українського народу. Я обмежу ся лиш до нарису тих точок, які, на мою думку, в ніякім случаю не повинні бути в сій програмі пропущені, а іменно:

1) остаточне поборення безграмотности українського селянства через заведення прикусових курсів для безграмотних і заложення законного обовязку визначити ся зніаням писаня і читаня;

2) видатне вивчання народного шкіль-

Спільна воєнна рада антанту ще не утворена.

Читасмо в „Noue Zürcher Zeitung“:

По конференції антанту в Римі наступила зараз конференція маринарки в Лондоні, а за раз по ній вийшли ся заступники правительств антанту на нову конференцію до Петрограду. Про президиум наради і вислані всіх тих конференцій видано офіційно тільки дуже сухі коментарі. Доси не знаємо більше над те, що в Римі обговорювано особливо балканське питання, в Лондоні справи маринарки, причім на першій пляні виступило домагане у спільної акції на Середземній морі (ходить очевидно о тіснішу співдіальність флоту Італії і західних держав), а в Петрограді мають бути обговорені відносини на східній фронті.

В кождім разі з усього того виходить, що воєнна рада антанту, про яку стільки говорено в давнішім періоді війни, ще не утворена, бо коли б існувала така рада, то відпала би потреба всіх тих конференцій.

Англійський король, Аскіт і Бонар Льов про положення.

ЛОНДОН (Райтер). В престольній промові заявив англійський король, що мирові предложеня осередних держав не містили ніяких уславій Народу підчинені Англії, її союзники сильно і згідно стоять при домаганях в ашкюдваня, сатисфакції за минулість і заборону на будуче. У віді віді на ноту Вільсона були загалом начеркнені осніні цілі Англії. Погрози дальшими злочинами проти міжнародного права і загальних прав людства тільки скріплять англійську рішучість. Англійська флотія перешла тисну блокаду неприятеля. Королівські війська борються ся не тільки в Європі, але й в Єгипті, Мезопотамії і східній Африці; вони всюди готові почати спільно із союзниками великий похід проти неприятеля з вірою в побідне його покінчення.

ЛОНДОН (Райтер). В палаті громад Аскіт, як провідник ліберальної партії заявив, що не сміє власти ні один голос протесту, ні з особистих ні з партійних причин. Послідній крок Німеччини називає Аскіт політикою дикости без заслони та війною проти нестврачності.

Бонар Льов вказав на те, що промова Аскіта є найкрасшим свідомством згоди в краю. Бесідник повідомив палату про зарядження маринарки і ствердив, що ще ніколи володіння Англії на морі не було так погне, як тепер. Німецькій боротьбі підводними човнами буде ся прогидлати. Намір Німеччини, щоби вигодоити край, не поведе ся. Зображуючи воєнне положення, сказав бесідник, що все промоває за корисним зворотом в хосен союзників. Росія зр-била поступки в околиці Риму. Подібний успіх, тільки в меншій мірі, вінесло російське військо на Буковині. Над судьбою Ромулії треба жаліти, але ромульська армія існує і готова до бою. Німців заержано над Серетом і

ництва в напрямі поглиблення і поширення відомостей і практики в області рільництва, годівлі худоби, домашнього господарства та потрібного в рільництві ремесла і домашнього промислу, щоби збудити у селянської дітвори замишленя до сих галузей рільництва і дати їй в тім напрямі елементарні відомости;

3) заложено в кождім повіті що найменше одної дворочної школи господарської для старшої дітвори з долученням до неї середнього селянського господарства і варстатів рільничого селянського ремесла, причім одним з важніших предчетів науки в сих школах мусить бути господарська рахунковість і спількове діловодство;

4) установлене для кожного повіта одного агронома з висшим образованием і з довшевітньою практикою та придані йому відповідного числа мандрівних учителів з середнім рільничим образованием;

5) заложено в східній Галичині кількох українських середніх селянських шкіл рільничих з узянням господарської і спількової торгівлі для виобрання селянської молодіжи на згаданих вище мандрівних учителів і провідників спількових рільничих організацій краю;

6) заложено у східній Галичині відповідного числа низших і середніх шкіл для всіх галузей рільничого ремесла, промислу і торгівлі, рільничими продуктами і потребами;

7) законне установлене для хліборобів обовязку належання до національної рільничої організації, щоби в сей спосіб цілий рільничий стан навчав ся стачової солідарности і користав ся діяльностю сих організацій;

8) встановлене сих організацій відповідно до потреб всіх галузей їх діяльности, відане їм пі і безпосередню контролю міністерства рільництва і зроблене їх офіційними органами

вони не досягнули цілі, до якої стреміли. Вони понесли великі втрати та не будуть здобли заусиль, які їх ждуть на інших фронтах з новою порою року. Здається, що особливо завдяки англійським офіцерам знищено близьку частку збіжжя, на яке Німеччина числила в Ромулії. Треба теж прилускати, що копалини нафти уміло і успішно завожажено.

Бесідник вказав на положення в Єгипті, на успіхи в Мезопотамії та на німецьку сімню в Африку, яку майже цілу добуто.

Англія та її союзники можуть бути горді на минулість та з вірою глядіти в будучість. Вони мають моральну перевагу над противником. Коли буде ще запевнена й перевага матеріалу, можна буде сподівати ся успіху. Се безсумнівне, що неприятель хотів дійти до воєнних не тільки поборенням противника, але й тим, що бажав залякати світ цілий і оточити нестврачними. Бонар Льов дізнав ся що йно, що війна виявила існуваня двох окремих річий: адля людської і адля німецької. Бесідник вказав на поведене Німців в Бельгії і їх жорстокости в ті війні.

Південна Америка не підда Віл зоном.

БЕРЛІН (Тко). Прийшли тут звістка, що держави південної Америки відмовили задоволення Вільсона прилучити ся до його стансованя. Вони вдвовалять ся імовірно протестом проти оголошеня Німеччиною замкненої області.

Плян Сполучених держав для антанту.

ЛОНДОН (Тко). До „Morning Post“ доносять, що Вільзон на конференції з державними секретарями для справ війни і маринарки уложив вже плян військової помочи, яку мають Сполучені Держави дати антантові. Імовірно поки що Америка обмежить ся до помочи в морі, обнимаючи сторожу над північною і південною частю Атлантичного океану.

НОВИНКИ.

Львів, 9 лютого 1917

— До команданта українського загону хліборобів Кікеля вислав посол Микола Васильов для 6. м. отсе писмо: Вша Всечестности, Високоповажаній Пане Команданте! З днем посвяченя пропора Українських Січових Стрільців дякують серця всіх Українців до тих хоробрих і повних жертвованя легіонів, що, вірні предківим слав' предків, стоять від самого початку війни у завтривалій боротьбі проти владичного ворога українського народу, проти Росії. Союз української посльв з Буковини має собі за честь вразити

сеого міністерства для справи підпирення рільничої продукції ділом, словом і письмом, організоване рільничої продукції і хліборобів для рільничої ініціативи і заступництва рільничих інтересів, а вкінці для розділу державно і приват субвенцій і адміністративної ними;

9) підпирення державними фондами затвореня українського рільничого промислу у всіх його галузях, підпирення рільничого ремесла, підпирення творення відповідною локальними потребам фабрик і варстатів рільничих знарядів і машин;

10) підпирення існуючих і творення нових спількових організацій для продукції і збуру рільничих продуктів та закупна господарських потреб і признаня сим організаціям характеру органів, наділених відповідним публічним авторитетом і остачих підконтролю держави, так щоби вони лучили безпосереднього консулянта з продуцентом і були в стані заступити державні або піддержавні монополії в сих областях, які держава на час війни завела або яких завденя домагають ся деякі круги на шкоду рільництва на час по війні.

Поставлені в вище наведених точках домаганя мають на шлі зробити українське селянство індивідуально спосібним до введення інтензивної господарки, підвищення рільничої продукції та рільничої культури взагалі. Перешлене сих точок в життя перемінливо би в політичній неграмотній українській селянській масі в фізичній неграмотній, ремісничій, підприємчій і кушарській масі навіть на случай konieczности співробітні були би в стані знайти собі в цілій селі економічні умови кваліфікованої праці.

(Ковсар буде.)

Василь СТРА

Вас, Високоповажаний Добродію, переказати з цієї нагоди геройським синям українського народу горьку подяку й сардечний привіт Українців з Буковини. До цієї просьби залучаємо ще й бабусю, щоб вдалося Січовим Стрільцям від Вашого керуючого добути до численних дячків і нові лаври та щоб прийшлося Вам, Високоповажаний Добродію, пізнішими літами жадувати зі здоволенням той час, коли Ви мали провід над любимицями нашого народу. Прийміть, Високоповажаний Добродію, вираз глибокої пошани від широго відданого Вам Миколи Василька.

— Відомості на провінції. Нам пишуть: Напружуючи до довіри в „Ділі“ з т. с. м. про відношення на провінції, доношу, що будучи на Різдва святах в Жовкві, бачив я, як наше селянство за літру нафти платить жидам по 6 К, а найдешевше по 5 К, — і се ще роблять купці наску—бо продаючи літр нафти бачи на 5 або 6 К, ще жадують від селянина ріжних „дерунків“. На мою раду, щоб селяни пішли на скаргу до староства, маюли вони руки,

— Соли, масла, нафти, цукру і т. д. бідний селянин не купить, кочби тижнями стояв під склепом—за се купець асе має сотнарами, але він нічого не продає селянинові, коли приміром за толку соли не дасть ся жидови що найменше літр ф'солі, або хітька яєць, а крім сего особно мусить ся платити товар...

— Проложеніс речення важности почтових друку і виміна значків почтових. Урядово оголошують: Друки зглядно почтові формуляри приватного накладу з витисненим знаком франкатури, як коверти, листи карткові, карти кореспонденційні, опаски друкові, картки адресові і т. д., як також ґарткові листи і картки кореспонденційні поодинокі і подвійні (з додатком на відповідь) красні і заграничні, дальше друкові опаски, адресові картки, урядового накладу допущені на дальше і важні до кінця марта 1917, однак бракуюча до офранкованя квота після нової тарифи мусить бути доповнена через наліплене або безпосередне витиснене додаткових значків. Отсе заряджене не відносить ся до речення важности опасок і адресових накладок з витисненими або наліплевими значками газетними, до парселана періодичних цінників і видних друку, визначеного особам виключаючим періодичні цінники і т. д. міністерством торговлі розпорядком з 16/Х 1916. В зв'язку з незужиті до кінця марта 1917 формуляри зглядно друки з витисненими значками попередньої емсії витисне державна друкарня безплатно нові значки почтові на проложенних нових формулярах, коли дотичне підане предложить ся протягом місяця цвітня 1917. Так само можна буде протягом місяця цвітня 1917 згадані висше формуляри урядового накладу зглядно друки з витисненими почтовими значками змінити в кожнім уряді почтовім на інші почтові значки нової емсії. Від 1 мая 1917 почавши не буде дозволена виміна таких значків, а почтова управа не буде платити за них відшкотованя. Рівночасно уповажили гал. уряд почтові і до дальшої виміни воєнних почтових значків і виданих ювілейних карт-кореспонденційних з витисненими значками на нові значки листові рівної вартости франкової в то в часі від 1 січня до 28 лютого 1917, при чім зазримічується, що при виміні не може буги узгляднена надвишка на ціли воєнної добродійности, побрана разом з ціною за значки в своїм часі від відб рив, бо надвишка зглядно додатки сего рода зачислено вже на рік добродійної ціли. Вкінці звертається ся увагу уряд в почтових що почтові значки листові і газетові попереднього виданя втратили обігову вартість з днем 1 грудня 1916 і можливі тільки виміняти на нові значки в часі від 1 січня до 20 лютого 1917 р.

— Галицький уряд для вижиданя. Диспанки доносять, що в Кракові отворено апровізаційний уряд при галицьким намісництві. Президентом того уряду став проф. д-р Новак.

— Святий вечір на чужині. Нам пишуть: До новинки з дня 28. січня під заголовком „Різдва свята на чужині“, треба додати, що окрім так згаданих пань положили також великі за слуги і не жалували ні коштів ні труду коло вечері в Нав. Рож. Хр в Морав. Остраві, а то Ви. по. Валерія і Міруса Стафінкініні, Настуся Хоржава і п. Чайковська, за що згаданим паням складаємо прилюдно сардечну подяку. — В. Дзьобак.

— Заборона іміграції до Америки для аналь-савата. Бюро Райтера доносить що Сенат в Вашингтонській прийняв 62 голосами проти 29 предложене закона, засмотрене уето м президента. Той закон вимагає, щоб імігранти від буди ісамі з читаня і писаня. Тому що Палата

репрезентантів вже передтем прийняла те предложене, воно тим самим стає законом.

— Вдова в Базилі Олексій, гр. кат. Апост. Адміністр. на Босну і Герцеговину, дотепер в Сараєві, переніс свій осідок з днем 1. січня 1917 р. до Бани-Луки (Banja Luka) Катєстр. 56/1.

↑ ПОМЕРЛИ.

о. Тарасій Гутковський, парох Ясенова в Брідщині, підкаменецький епископ, помер в 64 ім році життя у Львові 5 лютого с. р. Похорон відбув ся 8. лютого. Покійник лагідної вдачі, визначав ся як найгрішнішим прихметам душі; лишів по собі у близьких і знайомих загальний ширий жал. В літі м. р. евакуовано його нагло і покійник змушений був на старі літа завзяти скитального життя з всякими його невзгодинами. В. И. П.

Листи з провінції.

Старий Самбір.

Дня 19. м. м. святкував Старий Самбір сегорічній Йордан з особливим торжеством О год. 10 рано розпочала ся в місцевій церкві понтифікальна Служба Божа, яку відправив, при співучасті численного духовенства стачиславський епископ Ексц Григорій Хомишин, кстрій, як звісно, перебуває тепер в недалеком монастири ОО. Василія в Лаврові. В Богослуженю ваяли участь крім місцевої інтелігенції, міщан і селян, також представники всіх місцевих властей цивільних і війскових. Місцевий міщаний хор дуже гарно відспівав архієрейську Службу Божу і кілька гарних коляд та Йорданських пісень. Коло 1/2 в полудне р'шув процесійний похід разом з процесією лагнників і їх місцевим парохом з церкві серед торжественного звуку дзвонів і гарних пісень Йорданських на Дністр на свячене води. Довгий і величавий сей похід пересував ся наперед вулицю церковною, потім через Ринок в напрямі бузників староства, перейшов залізничний шлях і станув над Дністром на відповідно устроєнім місці напроти „Горішної Посади“.

Передом ішли всі місцеві і церковні братства зі своїми січачами, образами і хоругвами. Особливо братства молодців в лентях та дівчат в народних строях звертали на себе увагу. За ними серед двох рядів жовнірів і місцевих с'човників з прапором і топирями — поступало духовенство, а в далі в асисті богослова ішов Епископ. Дальше ішли урядники і старшинна війскова, а за ними численно зібраний наряд, вложений з місцевих міщан та до-околичних селян, які в дуже великім числі прибули з сусідніх сіл на таке велике торжество. Величаво маяла снря хоругви Січовників з бунчуком в горі та з львом з одноі і з Архангелом з другої сторони. Очн всіх звертали ся тепер на неі, бо давно вже ті не бачили і всім мимоволі пригадали ся ті сумні хвилі, коли то наіздинок так запалаливо за нею пошукував а Січовників повивозив на Сибір і Тимто вона стала ся такою цінною і дорогою для кожного. Рівночасно пригадали ся тепер всім також колишні мирні хвилі, коли то січовий прапор високо маяв на народних святах і торжествах. На вид прапора і Січовників в однострою нова надія вступила у всіх, якась віра і радість огорнули серця учасників сего свята. Бракувало лиш січової оохестри, котру наіздинок сильно адексмалетував.

Коли похід прибув на ріку Дністр, на відповідно прикрашенім місці відправив Епископ водосвяте Йорданське, а потім свяченою водою окропив військо і наряд. Тепер цілий похід завернуа до церкві. Радісно і торжественно гомоніли Йорданські пісні „Явил ся еси“ і „Вся земля“ і радосились далеко в чистім анновім возлузі серед підгірської околиці маденського підкарпатського місточка.

Коли похід вернув у церкву, окропив Епископ ще раз січовників і вірних, які тепер з свяченою водою в руках почали ровходити ся до домів. Належить ся признати Ексц. Епископови, що прибув в тім дни до сего місточка і присутністю своєю підніс величність хвилі і для місцевого пароха о. сов. Бенціна, котрий не жалув стараня, щоб зреалізувати сбряд та піднести національну і патріотичну свідомість вірних.

Належить тут також зазначити, що в церкві в Старім Самборі відбули ся дня 17, 19 і 22 грудня м. р. сарейські свята 5 неоправданих перемиської епархії. Свячень довершив в асисті архидіакона о. прадата Місца і численного духовенства Епископ. Дня 19. грудня м. р. в день св. Миколая, як в день храмовий старо самбірської церкві, відправив ся Архієрейська Служба Божа, в часі котрої виголосив Епископ проповідь і уділив неоправданим чину діакона. Прочих свачень вівань в назаєсні дни в часі читаної Служби Божої, п. н.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Пяткова система“.

На необхідну потребу удержаня 25 українських шкіл на Волині, які супроти останньої події тим дорожші і важніші для української справи, конечні як найскорші і найбільшійш жертви.

Лез Шехович смер. п. к. радник високого суду красового у Львові 10 К., киче товаріші: Александр Кмицикевича, д ра Романа Чайківського у Львові, Івана Федінкова, Василя Маларкевича і Романа Дмоховського в Перемишлі. — Танчаківський Іосиф учитель школи імені Маркіяна Шашкевича у Львові 5 корон (Діло): о. Івана Новосада катехита у Львові, Бурачинську Мальвину зух Льва Сапіги 73 у Львові, Стефанію Шпайляйну і Анастасію Косіану учительки школи ім. М. Шашкевича у Львові, П. Целівичеву жінку проф. гім. в Перемишлі. — Ом. Шумна Угерсько 25 К (Дн): яко викликана а на 10 К: п. Галю Котвичеву, Марію Устїяновичеву, Наталку Левницьку всі в Стрию, Наталку Галайчукову і Дениса Драчинського в Угерську. — Ольга Кліш Підбуж 5 К (Дн): Клядію Олександрівну з Старяві, Стефу Дмитрасевича в Перемишлі, Івасю Мишківну в Ванькові, Даміана Тустановича в Білій, Любомира Мисика у Львові. о. Ярослав Кекиш в Стіначі 10 К (Дн). Левицька Наталка Стрий. 5 К (Дн): о. ректора і. Паньківського у Львові, надпор. д ра Дениса Маєра пол. почта 26, надпор. Осипа Левницького пол. 37, Зеню Гутковську Стрий, Олю Мармурозич Стрий. — Томтук Петро 3 К (Дн): пп. Кузьмак Геня з Яворова, Нуся Яворська Дрогобич, Марійка Демчуківна Пчани, Белаюк Дмитро Гімд. — о. В. Грицай пар. 10 (Дн): Вл. п. Івана Чеховича отара в Болахові, панну Юсю Білінкевич дочку о. пароха Тетфіля Білінкевича в Гозієві, о. дескана Іосифа Грабовецького пароха в Тисові п. Кирила Чекалюка ієс. кор. судію в Болахові. — Олекса і Зофія Ткачук в Новім Санчі 10 К: Любомира Рожанського і д ра Івана Макуха у Львові, Осипа Скибинського в Старім Санчі, Богдана Комаринського, інженіра в Старім Самборі, Ероніма Радловського, судію поє. у Відні. — Нап. Дольницький 20 К (Дн): Leutenant Greca Basil, Reservestripal Nr. 1, Wien III, Jacy-zyn Stefan, Leutenant поч. пол. 434, Feduzska, поручник, поч. пол. 434, Маріян von Явеський, поч. пол. 434, Паньчак Стефан, Ersatz Ваюк Zuhawusla, Пуліт Григорій, поручник, поч. пол. 434, Хойнацький Роман, поручник поч. пол. 434. — Лев Марків 3 К: Вл. Стефу Пашкевич, учит. сем. Укр. Тед. Львів, Мирона Дольницького, учит. укр. гімн., Яворі, Осипа Зятника, судію в Дрогобичі, Осипа Навроцького, четаря УСС., д ра Вол. Білороза, л каря УСС.— Теодору Вільчинська Милянєць 5 К. (Дн): Галю Маленку з Летні, Тазю Михаліху з Сурохова, Волод. Кречевського з Гльча, Нірку Селезінку з Бистрої і Геню Манастирську з Моств великих. — Нуся Левницька учителька Помонята 10 К. (Дн): одпор. охот. Івана Левницького в Оломуці, о. Ювеналія Білінського Помонята, Леонтію Чепілі Ваючич, одпор. охот. Андрія Озаркового Ясло, Володимира Новницького Помонята-Псарі, — Мирослав Борне з Рогатина 4 К: Іосиф Козалева з Тарнова, Оксану Кудрігіану з Чер з, Іренцю Дутьєвичану з Рогатин. — Ерагей Ф. чинський з Колодичу 5 К. (Дн): о. А. Риб ка з Подлїтчи коло Ярослава, Ольгу Котельку з Перемишля, Нусю Долинську з Добричана, о. Льва Федоновича з Улазова і Теодора Варєу з Перемишля, — о. Антін Флянт Братківці 10 К: Любу Войцеховську учительку з Лясич, Осипану Шумну учит. з Угерска, Оленку Петрушевичівну зі Стрия, Марію Цепухівну з Желехова вел., Дениса Драчинського з Угерска, — Анна Охриновичева Корчн 10 К. (Дн), — о. Ів. Грицишин в Моківій п. Роботичі, — о. Ераген Омельянський 10 К. (Дн): о. Віктора Сиротницького з Каміньки нової, о. Олексу Артиншиля з Каміньки лісової, о. Мих. Гринька з Гоголю, —

Пресимо усіх Ви Жертводавця піддержувати ся ферми оголошеної в Ділі, значить ся на самперед лише ся імя, називає, місцевість жертводавця а опис по двох точках (:) ви кливних. — В той спосіб заощадите нам багате роботи, бо не треба буде кождої карни переписувати, а просто дасть ся П до Дуру

При сій нагоді пригадуємо, що жертва складає ся пятковою системою, значить можна не більше як п'ять осіб викликувати. Понад п'ять будемо счеркувати.

АДМІНІСТРАЦІЯ ДІЛА — Львів, Ринок 10. Жертв просить ся посидати до кред. тов. „Дністер“ (Львів, Руська 20) ч. кн. 9888, повідомляючи коротко адміністрацію „Діла“ і викликаня.

ОПОВІСТКИ.

Вітчиме, Стефан Білек, канд. адв. зі Львова, і Марійка Дяховичівна зложили в нашій Адміністрації 30 К на „Волинські школи“ місто ковідомлень про спос. вітчиме, яке відбуло ся в Дунаї дн. 3. лютого с. р.

Український Народний Театр Т. ва „Бесіда“ у Львові. Сала Т. ва ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В неділю дн. 11. лютого „Нещасне коханнє“ нар. драма зі співами в 5 дійх Л. Мамька.

В понеділок дн. 12. лютого прем'єра „Любов бідного Маркіза“ штука на 5 дійх, в мікслон О. Фіста в перекладі Ст. Сілецького. Білети раніше набути можна в „Народній Торговлі“, в день представлення при касі від год. 5. п. п. Початок о год. 7. вечером. 2-2

Татаристика Кредитна в Старім Самбарі глас урядника з практикою, котрий міг би зарком провадити хор. Зголошення до пароха о. Банайка. 115 1-1

Самочин укладу п. О. Солтиса до набутє в книгарні Тов. ім Шевченка Львів, Ринок 10. 1-3

Два вивезення галицьких заложників зложили дальші датки пп: о. Іван Садовський в Гібожчя вел. 3 К о. Іларіон Лушпінський в Морехова 10 К, і о. Кирило Фацевич зі Стріжес нов. 12 К. — З огляду на конечну потребу дальшого підпомаганя вивезених, про сить ся присилати обильніші датки на вклад. кн. ч. 10200 тов. на кредиту „Дністер“ у Львові, вул. Руска ч. 20.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

в дн. 9. лютого 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

В кількох місцях фронту значнійша діяльність артилерії і успішні для нас винаходи стегж.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ І НА БАЛКАНИ.

Не стало ся нічого важного.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гевеє

НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

в дн. 9. лютого 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

В дуках Іспри і Вунсбаєте, та від ріки Анкри по ріку Сажму була значнійша боротьба артилерії. Перед полуднем Англіїші уушли до пристуви коло Senge. І відперто. На північній березі Анкри по короткій перерви почали ся ново наступи, відчас яких ми коло Ballezoupt втратили трохи терену. На північ від ліса St. Remy-Vaux наслідком наступу, який загалом не вдав ся, остав ся в руках Англіїців вузкий кусень, до якого вдеран ся, Той кусень віднято окопами.

Між Мозою і Мозель кола Флар після успішного приготавлення огневого одна компанія наша дійшла аж до третьої лінії французької і після малих тільки втрат привела відти 26 бранців.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Від Дунаю по Дунай не було значнійших воєнних операцій.

Македонський фронт: Нічого нового.

Легуни в січні між острого морозу сповняли свої важні стежки і агресивні завдання. Ми вужого місяця втратили ми 34 літаки. Англіїші, Французи і Росіяни втратили у воздушних боях наслідком зістрілення з землі 55 літаків, в яких 29, як можна було заармітити, стало за лібіями, а 26 с в наших руках.

Крім того стручено три горючі неприєтельські уязвані балони. Ми не втратили ніякого балюна.

Перший ген. квартирмейстер Людendorfe.

СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ НА ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!

(Адреса: J. Remalozuk, Wien, Parliament)

НА ШКОЛУ ім. Б. ГРИНЧЕНКА

зложили на мої руки в коронах і сотниках:

Вп. Миколай Кобзар зі Львова 6, Катерина Сисова 2 Ксеня Гловач 6, Всч. о. Тарасович 10, Августина Лещійва 4, Павло Цимбадистий поруч. пол. почт. 10, Всч. о. Яків Косоноцький парох Подільця 10, Ха. Дирекція Тов. „Сільський Господар“ субвенцію 100, разом 148 К.

За ці шедрі дави в так прикрих для нас часах складало ласкавим жертводавцям в імені шкільної дітвори і їх родичів сим прилюдно сердечну подяку. М. Сіак.

Адреса: Урава школи ім. Б. Грінченка, Городецька 95, або Грунвальдська 4. 40 1-1

Оголошення.

Інструктор (м) до уч. Ш. кл. гімн. і І. кл. гімн. потребує сейчас. Зголошення в поданім условії слави до о. Івана Вацьківського в Словіті п. о. в мі. ца. 110 5-4

УЧЕНИК в ученому Ш. кл. гімн. в віці 14 літ — потрібний до фірми:

І. БОРИС — Перемишль
Торгова фарб, лацерія, матеріалів, світла і вистяк. 100 5-6

БЮРО АРХІТЕКТОНІЧНЕ ВАСИЛЯ НАГІРНОГО

у Львові, Ринок 36. **САМІ СЕБЕ**

виготовляє пляни на церкви і доми мешкальні, як також оцінки воєнних шкід на будівлях. 115 1-2

Успішні помічі

для терплячих на окремих тіла і герби (старинні зробиного) через носенє ліничих гевсєвєв артоподичних у дітній і старших осіб. Лучше хороби зараз зарадити, як пізно. Колючно треба явити ся особисто.

Цял інвалідів штучні руки і ноги (протези) системо швайцарського і американського.

УВАГА З проклами війни зможемо і розширимо і дора. встат. приймемо зновено з Львова до 1 мєрє с. в. Платимо від год. 10-1 і 3-6. Репорт дилектов фіз. занклдів загр. лічє в артоподичних — Львів, вул. Перемиська ч. 12. І. П. 113 1-3

Товариство „Просвіта“ у Львові

розписує отрим

КОНКУРС

на три премії

за написанє белетристичного твору: оповіданя, новелі або гуморески. Сюжет має бути історичний — або з сучасного взглядно недавного побуту (з життя інтелігенції або людювого). Дотичний твір мусить обіймати найменше від пів аркуша до одного аркуша друку формату Калєндаря „Просвіти“ на 1917 рік.

Перша премія вносить 200 кор., друга 150 кор., а третя 100 кор.

Преміований твір остає власністю Товариства „Просвіта“ у Львові. Товариство застерігає собі право першенства що до закупна на власність, по усталенні до тепер Виділом Товариства режунєраційних цінах, надсланих на повисший конкурс творів, котрі не осягнули премії.

Речєньє конкурсу невїзключно 30. світня 1917 р. год. 12 в полудне.

Твори, ввєсмотрєні гаслом чи знаком, належить надсїати до Канц. ляой Товариства „Просвіта“ у Львові (Ринок ч. 10.) без підпису автора. Імя і назвєско автора та докладна адреса мають бути долучєні до посланє в окремій запечатаній коверті, на верху котрої має бути подяєне гасло чи знак, так як на рукописи.

За Главний Виділ Товариства „Просвіта“
О. Т. Лежогубський А. Галєк
заст. голови, за секретаря.
У 2-3

ВІМКИ в українськи-руського письменствє XI—XVIII столітє
Д-р МИХАЙЛО ПАЧОВСЬКИЙ
П. виданє. — Ціна К 1-50. Порто анч. 37 с., воружєне 90 с.
Видовляти: Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка Львів, Ринок ч. 10. IV B 8-4

ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ
Спілка акційна у Львові
Підвале ч. 7.
— Монто почтєвої шаднєкї ч. 115,394.
Широє Konto в Австро-угорськїм Банку.

Table with financial data: Акційний капітал К 1,300,000, Резерви Банку К 200,000, Приймає вкладки на біжучий ре-зунок від К 10— на 4 проц., Удїлає гіпотєчні і векселєві че-зички, Виплачує купони від заставних листів, Вимінює по користнім курсї рє-сїйські рублї і нїмецькі маркє, Певність льюкації запоручують: акційний капітал Банку і резерви. На жаданє висїлає послїдєнє аложєнє (чеки) Почтєвої Шад-нєкї. 728 12-1

Дуже важно!
Хто хоче без учтєвє навчєти ся по нїмецькї, нє-хай вєдєвєть собі сїчас українськи-нїмецькїй
САМОУЧОК
укладу О. СОЛТИСА (3-є виданє). Ціна 1 К 40 сот в полотноє озлатоє 1 К 60 сот. (10 штук 13 К 80 сот 25 шт. 30 К 80 сот. кже озлатєно). Висїлає ся лєжє вє готїву. Замовленє і гроші прошу присїлати на адресу А. ОКПІШ, Львів, вул. Кадєцька ч. 4.
Увага! Сей Самоучок уложєний післє вєрбєвєн-ного кже способу навчєннє! Вєжє і для учтєвєлє удїлє-нєчєх початїв нїмецької мови, як також учтєвєлє вєрбє-вєлєнєчєх сє до вєступних ієлєтїв. 70-11-38

Цїлий світ перейдєш
як умїєш по нїмецькї гєворєти.
З книжкє, яку видєло Товариство „Просвіта“ п. з.
Підручник до науки нїмецької мови
зладнє Ю. РУДНІЦЬКІЙ,
можна легкє учити ся гєворити по нїмецькї.
Один прим. коштує 3 К 50 сот. брощ., а опрєвлєний в полотно з витисканнєм 6 К 50 сот. На почтєво перєсылку треба долучити 55 сот.
Висїлає тїльки за готїву:
Канцєлярїя Товариства „Просвіта“
Львів, ринок ч. 10. 4-7

Одиноє українськє
Тєв. вєзїмних вєзпєчєнє на житє і рєнт:
п. **„КАРПАТІЯ“**
Почєсний прєзидєнт Яого Ексцєлєнцїя нєтєр-полит граф Шєптіцькїй.
Товариство опєрєтє на вєзїмностї, а чєрєз сє гє-вєскї прїпадєють сєвнєм члєнам.
Ручитє кже по трєх лїтах нєоспорнїкє і вєзє-падїєтє вєзпєчєнє.
Прїзнає по трєх лїтах правє анкупу, а гєвєвє-кже по трєх лїтах удїлює позичкє на вєзєтє-вїдсоткє.
У вєсїх справєх звєрєтєти ся на адресу:
Львів, — вулиця Руська ч. 18.
Гєдннє урядовї: від 8. до 2.